

رحیمی، معاون اول رئیس جمهور، از اعتبارات ۲۲ هزار میلیارد تومانی صندوق مذکور خبر داده، شمس‌الدین حسینی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، موجودی این

صندوق را تا پایان دی ماه سال ۸۹ معادل ۱۰ میلیارد دلار اعلام کرده و بر این مسئله تأکید دارد که تاکنون از موجودی آن برداشتی صورت نگرفته است. ■

همچنین معوقات مالیاتی کشور در سال گذشته، با رشد ۷/۷ درصدی به سطح ۷ تریلیون تومان رسیده‌اند که از این رقم، ۶۵۰ میلیارد تومان آن در ۱۰ ماه نخست سال ۸۹ وصول شده است. درآمدهای حاصل از مالیات بر ارزش افزوده نیز در پاییز ۸۹ معادل ۱/۳ تریلیون تومان گزارش شده‌اند. گفتنی است از ۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده، ۱/۵ درصد به عنوان عوارض، سهم شهرداری و ۱/۵ درصد، سهم خزانه دولت خواهد بود.

تحولات ۸۹ و بودجه ۹۰

انبان نفتی، مالیاتی و یا هر دو؟

افزایش قیمت نفت و اقدامات مالیاتی جدید در سال نو، دولت را چاق‌تر از گذشته می‌کند.

لایحه بودجه ۹۰ مانند سال‌های گذشته با تأخیر به مجلس ارایه شد و تا این لحظه، هنوز نمایندگان خانه ملت از امکان تصویب تمام مواد بودجه پیش از پایان سال ناامیدند.

بر اساس برنامه زمان بندی شده مجلس، لایحه بودجه می‌بایست تا ۱۵ آذر ماه تقدیم مجلس می‌شد، اما دولت سند مذکور را بسیار دیرتر از زمان موعود به مجلس ارایه کرد. این دیرکرد در تحویل مهمترین سند سالانه، کشورمان را با مسایل و مشکلات اقتصادی جدی روبرو می‌سازد که عدم بررسی کارشناسانه توسط مجلس به دلیل محدودیت‌های زمانی، یکی از این موارد است.

در گزارشی که دیوان محاسبات کشور از عملکرد بودجه ۸۹ ارایه کرده است، ۸۰ درصد درآمدهای پیش‌بینی شده در قانون بودجه تحقق یافته‌اند و ۲۰ درصد از درآمدها وصول نشده‌اند. بر اساس این گزارش، اعتبارات عمرانی دولت در سال گذشته در مدت ۹ ماه، در حدود ۵۴ تا ۵۵ درصد اختصاص یافته و این رقم برای اعتبارات جاری ۸۴ درصد بوده است. در بودجه جاری سال گذشته، قرار بر این بود دولت بخشی از اعتبارات را به بخش عمرانی اختصاص دهد که روند معکوسی را در این زمینه شاهد بوده‌ایم.

در ماه‌های پایانی سال ۸۹ نمایندگان مجلس از اختصاص مازاد درآمدهای نفتی طی این سال برای تأمین کسری بودجه (۲۰ تا ۳۰ درصدی) خبر دادند، چرا که بودجه ۸۹ کشور بر اساس قیمت هر بشکه

نفت ۶۵ دلار تدوین شده بود، در حالی که با توجه به تحولات سال ۸۹ در بازارهای جهانی، هر بشکه نفت به طور میانگین ۷۵ دلار معامله شد. گفتنی است سید شمس‌الدین حسینی، سخنگوی اقتصادی دولت، نرخ هر بشکه نفت را در بودجه سال ۹۰ معادل ۸۰ دلار اعلام کرده است. این افزایش ۱۵ دلاری در پیش‌بینی قیمت نفت و درآمدهای حاصل از آن، می‌تواند ظرفیت افزایش کسری بودجه را در سال آینده تشدید کند. بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باورند که با توجه به افزایش درآمدهای نفتی و سیاست‌های اقتصادی کشور در سال ۹۰، واردات و به تبع آن، افزایش درآمدهای مالیاتی دولت از محل واردات گریز ناپذیر خواهد بود.

چشم‌انداز مالیات

درآمد پیشنهادی مالیاتی در بودجه ۹۰ معادل ۳۹ تریلیون تومان اعلام شده که این رقم، رشد ۱۴ درصدی را نسبت به درآمد سال گذشته تجربه کرده است. لازم به ذکر است طی ۱۰ ماه نخست سال ۸۹، شاهد تحقق ۸۰ درصدی درآمدهای مالیاتی - معادل ۱۶ تریلیون و ۶۰۲ میلیارد تومان - بوده‌ایم. گفتنی است از این میزان، ۸۵ درصد از محل مالیات‌های مستقیم و ۶۲ درصد از مالیات‌های غیرمستقیم محقق شده است.

نقدینگی سیال و خطرناک

محمود بهمنی، رئیس

کل بانک مرکزی، از حجم نقدینگی ۲۶۷ تریلیون و ۴۰۰ میلیارد تومانی در دی ماه ۸۹ خبر داده است. بر اساس برآوردهای کارشناسان واحد تحقیقات «اقتصاد ایران»، متغیر مذکور با در نظر گرفتن پرداخت یارانه‌های نقدی به مردم تا پایان سال، سطح ۲۹۳ تریلیون و ۴۷ میلیارد تومان را تجربه خواهد کرد. همچنین حجم پول و سپرده‌های غیردبیری کشور (شبه پول) در سال ۸۹ به ترتیب با افزایش ۱۹/۴ و ۲۶/۱ درصدی به سطوح ۷۱ تریلیون و ۸۳۳ میلیارد و ۲۲۱ تریلیون و ۲۱۴ میلیارد تومان خواهند رسید. این برآوردها از افزایش ۱۸ درصدی پایه پولی و دستیابی به سطح ۷۱ تریلیون و ۲۲۲ میلیارد تومان خبر می‌دهند.

چک‌های بی‌محل

در ۹ ماه نخست سال ۸۹ حجم چک‌های برگشتی با افزایش ۳۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل، معادل ۱۹ تریلیون و ۹۰۰ میلیارد تومان گزارش شده است. برآورد کارشناسان واحد تحقیقات ماهنامه از متغیر مذکور تا پایان سال، معادل ۲۵ تریلیون و ۴۷۷ میلیارد تومان می‌باشد. همچنین تا پایان آذر ماه سال قبل، کل چک‌های صادر شده در کشور ۳۶ میلیون برگ اعلام شده‌اند و در این مدت، حجم چک‌های برگشتی ۴ میلیون و ۳۰۷ هزار برگ بوده است. نتایج به دست آمده از نسبت اسناد مبادله شده به برگشت داده شده در سال ۸۹، حکایت از آن دارند که از هر هشت برگ چک صادر شده، یک برگ - بنا به هر دلیلی - با مهر برگشت بانکداران روبرو شده است. گفتنی است در سال ۸۸ از هر ۹ فقره چک صادر شده، یک مورد برگشت خورده است. ■

